

Indre By Lokaludvalg om placering af et offentligt toilet på Gammeltorv

maj 2026

Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen

Indre By Lokaludvalg takker for muligheden for at afgive høringssvar til sagen om placering af et offentligt toilet på Gammeltorv. Lokaludvalget har haft borgerdialog om sagen pr. mail og på Facebook. Resultatet af borgerdialogen er vedlagt dette høringssvar.

Indre By Lokaludvalg beder om, at Klima-, Miljø- og Teknikforvaltningen holder det orienteret om sagens udfald.

Her følger Indre By Lokaludvalgs kommentarer til sagen:

Baggrund og formål

Lokaludvalget anerkender det klare behov for flere offentlige toiletter i Middelalderbyen, både af hensyn til nattelivet og de mange besøgende i byrummet. Der er bred forståelse for, at manglen på toiletfaciliteter medfører udfordringer med urinering og anden uhensigtsmæssig adfærd i gader og på pladser omkring Rådhuspladsen, Vestergade og Gammeltorv/Nytorv.

Toilettet realiserer indsats 1.3 i Københavns Kommunes toiletprioriteringplan vedrørende toiletkapacitet i nattelivet. Formålet er at afhjælpe mangel på toiletfaciliteter omkring Vestergade, Gammeltorv, Skindergade og Nørregade og dermed bidrage til at forebygge urinering i det fri og lugtgener.

Toiletbygningen

Det nye toilet er væsentligt større end det nuværende AFA-toilet og indeholder både handicaptolet, unisex toilet og tissoir. Samtidig fremhæves det positivt, at alle toiletrum er selvrensende og rengøres døgnet rundt, også i nattetimerne.

Flere borgere og interessenter giver dog udtryk for bekymring over bygningens arkitektoniske udtryk og skala i forhold til pladsens historiske karakter. Flere beskriver løsningen som massiv og dominerende i byrummet og peger på, at den moderne mørkegrå udformning ikke harmonerer med omgivelserne omkring Caritas-springvandet og de fredede facader.

Placeringen på Gammeltorv

Gammeltorv er en af Københavns ældste og mest markante historiske pladser med Caritas-springvandet som et centralt kulturhistorisk element omgivet af historiske facader, caféer og et byrum med stor betydning for både københavnere og turister.

Kommunen har oplyst, at placeringen er valgt på baggrund af hensyn til underjordiske installationer, brandsikkerhed, adgangsforhold og sigtelinjer til Caritasbrønden og

Domhuset, og at placeringen vurderes at være den eneste mulige på Gammeltorv. Det er desuden oplyst, at der ikke er plads til en tilsvarende løsning i de omkringliggende mindre gader tæt på nattelivet.

Lokaludvalget efterspørger en samlet plan for toiletkapaciteten i nattelivet i området, herunder grundlaget for valg af størrelse og placering af det foreslåede toilet på Gammeltorv.

Lokaludvalget anerkender de tekniske og funktionelle hensyn, men finder samtidig, at placeringen fortsat giver anledning til væsentlige bekymringer. Der peges blandt andet på, at toiletbygningen vil skabe en visuel konflikt med Caritas-springvandet og forringe det samlede æstetiske helhedsindtryk af pladsen. Derudover fremhæves det, at toiletbygningen vil påvirke oplevelsen af ophold på pladsen og skabe øget trafik til og fra faciliteterne tæt på springvand, caféer og historiske bygninger.

Forslag og anbefalinger

Lokaludvalget finder derfor, at behovet for offentlige toiletter bør løses på en måde, der i højere grad respekterer Middelalderbyens særlige kulturmiljø og Gammeltorvs historiske kvaliteter.

På den baggrund anbefales det, at kommunen undersøger følgende muligheder nærmere:

1. En mere æstetisk og stedstilpasset løsning

Der bør arbejdes med et design, der i materialevalg, skala og udtryk i højere grad indpasses i det historiske bymiljø omkring Gammeltorv og Caritas-springvandet, med en størrelse der ikke nødvendigvis bør dikteres af nattelivet.

2. Nedgravet toiletløsning

Det anbefales at undersøge muligheden for en nedgravet løsning, som det kendes fra blandt andet Nyhavn og Amagertorv. Selvom denne løsning kan være dyrere i anlæg, vurderes den at være mere holdbar og skånsom i forhold til byrummets æstetik på længere sigt.

3. Alternative placeringer

Hvis en nedgravet løsning ikke er mulig, foreslås det, at kommunen undersøger følgende alternative placeringer:

- *En placering på Nytorv ved det nuværende pissoir.* Flere vurderer, at toiletterne her vil fremstå mindre dominerende og i højere grad kunne integreres diskret i byrummet, blandt andet fordi placeringen er længere fra springvandet og de historiske facader. Det nuværende pissoir og toilet på Nytorv kan eventuelt flyttes til den placering på Gammeltorv, hvor AFA-toilettet står i dag.
- *En alternativ placering på Gammeltorv,* hvor toilettet opstilles længere ude mod Vestergade og flugter med den linje, hvor der i dag er installeret cykelstativer. Dette vurderes potentielt at kunne mindske den visuelle påvirkning af pladsens centrale opholdsrum og sigtelinjer mod Caritas-springvandet.

1 **Afsluttende bemærkning**

2 Lokaludvalget ønsker at understrege, at bemærkningerne ikke er et udtryk for
3 modstand mod flere offentlige toiletter som sådan. Tværtimod er der bred opbakning
4 til at forbedre toiletfaciliteterne i Indre By. Bekymringen handler primært om placering,
5 udformning og hensynet til et af Københavns mest betydningsfulde historiske byrum.
6

7 Lokaludvalget opfordrer derfor til, at der arbejdes videre med alternative løsninger og
8 placeringer i dialog med lokale og relevante aktører, og borgere, så behovet for
9 offentlige toiletter kan løses på en måde, der både fungerer praktisk og bidrager
10 positivt til byens historiske miljø.
11

12 Med venlig hilsen

13 Åge Staghøj

14 Indre By Lokaludvalg

UDKAST